

Стр. 378: «τῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν διέφερον».

Стр. 343: «ἢ ὑμετέρα πόλις πάντων τῶν ἰδίᾳ διαφερόντων αὐτῆς ἀμελήσασα».

Въ такомъ же смыслѣ это слово употреблялось во всѣхъ законодательныхъ постановленіяхъ и въ земельныхъ актахъ византійцевъ. Такъ напримѣръ мы его встрѣчаемъ въ *Ius Gr. Rom.* (I):

Въ титулѣ β'(γ') стр. 5: «ὅτι γυνή... ἀποδείξασα ὡς τὰ οἰκήματα αὐτῆ διαφέρουσι».

Въ титулѣ ιζ'(θ') стр. 52: «ἐπὶ πᾶσι τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ πράγμασι».

Въ титулѣ λη'(ια') стр. 168: «ὅτι πρὸ χρόνων ἰα' ἀγοράσας τὰ οἰκήματα διαφέροντα ἑτέρῳ, κατεδικάσθη».

Въ такомъ же значеніи встрѣчается глаголъ этотъ и у Миклошича и Мюллера въ «*Acta et Diplom. VI*», затѣмъ на межевомъ знакѣ, найденномъ нами при нашихъ загородныхъ раскопкахъ, о которомъ мы сдѣлали докладъ въ одномъ изъ засѣданій Русскаго Археологическаго Института въ Константинополѣ въ 1895 г. (см. Извѣстія Русск. Арх. Инст. въ Константинополѣ, т. IV, вып. 2), и наконецъ на барельефной мраморной плитѣ изъ городскихъ стѣнъ Константинополя близъ воротъ Гени-Мевлехане-капуси (Διαφέρει Ἰωάννη ἰατρῷ).

У византійцевъ, этотъ глаголъ имѣлъ еще значеніе разницы и процентовъ, подобно тому, какъ и нынѣ у грековъ принято говорить: «τὸ διάφορον» въ смыслѣ текущихъ процентовъ съ извѣстнаго капитала, напр.: «δώσω καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὸ διαφέρον», «τότε γὰρ κινεῖται ὁ τοῦ διαφέροντος λόγος», «τὸν περὶ τοῦ διαφέροντος λόγον κινηθῆναι»¹⁾.

Георгій П. Беглера.

О терминахъ ὄρος, ὄρια и ὄρια.

Новыя свѣдѣнія о византійскихъ межевыхъ знакахъ ὄρος, ὄρια и ὄρια мы встрѣчаемъ въ «*Practica ex actis Eustathii Romani*» (*Zachariae v. Lingenthal, Ius Graeco-Rom. I*), въ «*Acta et Diplomata*» Миклошича и Мюллера и особенно въ актѣ, составленномъ при императорѣ Михаилѣ VII Дука Парацинакѣ въ 1073 г. Эти межевые знаки служили для обозначенія границъ двухъ сосѣднихъ имѣній, оградъ или луговъ, принадлежащихъ богоугоднымъ заведеніямъ, каковыя мы встрѣчаемъ и нынѣ на Аѳонѣ.

Эти знаки у византійцевъ обозначались равноконечнымъ крестомъ и считались священными, почему въ уголовныхъ постановленіяхъ и встрѣчаются особенно строгія правила для наказанія осмѣливающихся дотрогиваться до нихъ. Такъ мы читаемъ въ «*Synopsis minor*» (*Ius Gr.-Rom. II*), 192—193: «Ἐπὶ τιμωρίᾳ τῇ διὰ μετάθεσιν ὄρων καὶ μετακίνησιν, εἰ μὲν νεώτερος εἴη ὁ πταισας, εἰς χρόνον μακρότερον ἐξορίζεται, εἰ δὲ γέρον, εἰς ἥττονα ὁ δὲ ἑτέρῳ ὑπουργήσας τύπτεται καὶ ἐπὶ διατίαν εἰς ἔργον δημόσιον πέμπεται ὁ δὲ

1) См. въ *Ius Gr. Rom. I*, въ титулѣ ιθ'(ε').

κατ' ἄγνοιαν ἢ τυχηρῶς τοὺς ὀρειοὺς λίθους ἀποσυλῆσας μαστιγοῦται μόνον». Далѣ: «Ὁ ὄρος δολφ μεταπιθεῖς καθ' ἕκαστον ὀροθέσιον τῷ μέρει τοῦ δημοσίου ν' ζημιοῦται νομίματα».

Въ Ius Gr.-Rom. I читаемъ:

Въ титулѣ λζ' (стр. 162): «περὶ ὄρων καὶ διαιρέσεων», «διαχωρίζειν τὰ ὄρια», «ὅτι ἐὰν ἔχωσι πολλοὶ νομάδια καὶ μὴ ἔχη φανεροὺς τοὺς ὄρους».

Въ титулѣ ιε' (стр. 45): «συνεχύθησαν γὰρ οἱ ὄροι».

Въ титулѣ ιη' (стр. 65): «ὡς μετωχετεύθη ὑπὸ τινων τὸ τοῦ ποταμοῦ ῥεῦμα καὶ πλησίον τῶν ὀρίων αὐτῶν ἤχθη».

Въ титулѣ κγ' (стр. 87): «μὴ πῶλεῖν αὐτοὺς τι ἐντὸς τῶν ὀρίων τοῦ χωρίου».

Слово «ὄρος» употребляется у византийцевъ и въ смыслѣ срока, какъ наримѣръ въ титулѣ κς' (стр. 128): «Τετράμηνον ὄρον», «τοῦ δὲ ὄρου παρωχηκότος».

Georgii H. Begeerpi.

La Société Archéologique chrétienne d'Athènes.

(Son histoire, son organisation et ses travaux).

I.

Le 23 décembre 1884, à Athènes, dans la maison de M. Timoléon Visvizi, se réunissaient plusieurs lettrés grecs, amis du progrès intellectuel de l'hellénisme. Le but de cette réunion intime était de discuter les moyens les plus aptes à la conservation des monuments de l'archéologie chrétienne en Grèce. Les intervenus se préoccupaient tout particulièrement de ces reliques anciennes qui auraient pu contribuer à éclaircir l'histoire politique, religieuse et artistique de l'hellénisme. Le Dr. G. Lambakis, dont on connaît les mérites et la compétence dans le domaine de l'archéologie chrétienne grecque, démontra la nécessité d'établir une nouvelle association qui s'attachât en Grèce à sauvegarder le patrimoine artistique de l'ancienne Église. Cette nouvelle association aurait dû prendre le nom de «Société archéologique chrétienne». Ses paroles furent couvertes d'applaudissements. Après lui, M. J. M. Damverghès donna lecture du règlement de la nouvelle institution. L'assemblée l'approuva et passa à la nomination des membres du conseil. M. Alexandre Varouchas fut élu président de la Société naissante, M. Damverghès secrétaire, et M. Lambakis inspecteur du Musée et des Archives.

Ce jour-là les Grecs prirent une belle initiative. Jusqu'alors, l'étude de l'antiquité classique les avait, pour ainsi dire, exclusivement captivés. L'Association archéologique (Ἀρχαιολογικὴ ἐταιρεία) fondée en 1837 par ses travaux, s'était acquis des droits incontestables à la reconnaissance de l'hellénisme¹⁾. À plusieurs reprises, elle avait essayé de faire des fouilles à Mycè-

1) Chassiotis, L'instruction publique chez les Grecs, Paris, 1881, p. 339—342. — Castorchis, Ἱστορικὴ ἔκθεσις τῶν πράξεων τῆς ἐν Ἀθήναις ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ 1837 μέχρι τοῦ 1879 τελευταῖοντος, Athènes, 1879. — Κανναδίας, Ἱστορία τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, Athènes, 1900.